

re, hogy lassak, mi történik, 'ha szükség. Tomot fogják el. Tom azonban eszelőződésben az egyik constabla csak hamar keresszillést. Erré két század sorkatonáság kinégy, az 'zendüléseszt' felválasztva, de a 'vakbuzogó' osztói nem szak szelők. **Bennet** hadnagy egymest Tommank meg, hogy őt fogolyta le, 's annak második pisztolyával is türelmeket. Most a katonaik lönek, Tom még gyölyobbatól átiratva rogyik le, kiserű közkál, mik valónk rohamnak a 'szúnyoknak, puska és szurony által 10 kap halált, többen sebeket, mik, misok elfogvatnak vagy széfutnak. – Az alabában e 'tárly iránt tett kérdezse Russell lord azt felelte, hogy 6 Tommank mozgalmai felül a helybeli hatóságoktól előreléptetve nem volt, s hogy a 'bolsodigant azért adattanuljának, melyben beszílesztés emberinek, vissza, mivel addig eszelőssége nem hizott kártyakompony.

A' ket part közötti egyezkedés az alsonban az irlandi városihasosági reformbillentyű feléutalásának könyen hajtottéret szervezhet a' kincses választók censussát eredmékül záradékcon. Ugyanis miután e' záradék jön Ijén vitatáinak, Russell lord, O' Connell által tiltózásban gyomorlataitól, erősen megmaradt a' melllett, hogy minden 5 font sterlinget adózó házszádra (Householder) a' maga községében valaszthatja jogjal birjón, mint Peel' e' pontjához azon módosítványt hozza javaslatba, hogy a' kisebb és nagyobb városokban egyiránt csupán a' 10 font sterlinget adózóknak adassák ilyen jog (mivel t. i. az írlandi városok ' vagyonosabb részét jobbára protestánsokká teszik). O' Connell a' többi közü keressen jegyez meg, hogy minden egyezkedés, melyről oly sokat eszvegnek, az alkalmazás előtt semmi égylebbel nem bír, mint hogy azt az egik rész kinalta, a' másik elfogadja, de melynél a' harcolni rész, melyet pedig a' dolog leginkább érdekel, t. i. az írlandi nép többsége, legkisebb tekintetbe sem vétetett. A' nyírak által javasolt magas census a' protestánsoknak régi gyakorlásukat biztosítani fogna; de ő (O' Connell) az írlandi nép' számára semmi más városihasosági reformot el nem fogadhat, mint a' millennek az angolok és a' skotok birtokai; már pedig az írlandiak ' vagyonosságuk az angolokkához és a' skotokhoz képest ugy a' min 1 a' 2 hoz, következetesen a' vállászó - censussnak is ott felannynak (azaz 5 fontnak) kell lenni mint Angliaban és Skocziában. - Szavazatra kerülven ' dolog, Peel' módosítványára 137 zóval 111 (többség 26) O' Connell' vagy örökmére fölreutte; Peel' azonban kinyilatkozatta, hogy ebbeli indítványt egy szamosabb ülésben újra elő fogja terjeszteni.

integy minden egyeb, a billhez teendő módosítványt ezen általában nyugszanak.

Francziaország.

Az ismertes *Automnarchi* dr., Napoleon' házi orvosa Sz. Ilona szigetén, San Jago de Cubanban apr. 3-án meghalt, s 7ken nagy pompával ügyanott eltemették.

Jelenleg Parisban egy tarsaság alakul gözhajozás létesítésére vegyél Havretől egyenesen Newyorkig's előlegezen Lenormand híres hajócipőmestert Angliaba küldtölte, hogy megnezz azon gözhajókat, melyeket már ezt utánoztak.

A követkamara, jún. 2diák ülésében, *Murat* övezetének (*Lipana grófne*) a 100,000 frankyi érpénzű 213 zával 137 ellen megaljánlotta.

Egy a' hadninisek által kinevezett biztoság úgy aláírta, hogy a' francia lovaskatonásnak 60,000 lova özzé évenként 18,000 (?) vezet el a' rosz istállók miatt. Nemelyik azt javasoljaik, hogy a' kaszárnyák' padlatalat kátránval mazoltsanak be, mi által a' nedvesség el fogna lerakni a' színükön. — A' kátrán vagy földgyána immár a' parkramká' palotájába is bejutott; a' Luxembourg' nagy ornáczes színes kátránval.

Németország

Berlin, maj. 26.
Az orosz császárné darab ideig Salzbrunnenn' fürdőit
használta, 's onnan ismét visszatérével, egész késő
szig in mulatandó. A' császár ezalatt Sz. Petervárába viss-
zamegy és Julius' körzépe tuján ismét Szileziába érkezendő,
hasonlira királyunk' tarsaságáig Toplicebb fog menni. Híre
van, hogy a császár azian ujra országába ter 'e' művész-

A Regensburgban alakult egyesület, a' pesti árvíz hal karosulás felcегlésére, megnyeré a' királyi jóvágyat, miszerint gyűjteseket tehet az országnak más nem állam-menti varossain is, a' mennyire ez fiók-egyesületekkel szálíthatja nekiük a' privat uton eszközölhető.

Törökország.

Konstantinopel, május 22.
A' veszegyházk' felállítása, mint tudva van, most
egyike a' legfontosbb ügyeknek a' török kormányra nevezé;
de ez - fejdalom! - gárdula lajta maga törökviselőinek
illy jókörnyű intenzitás lekre hozhatni; mert a' törökök' vállási
szellemre ellenne szegül. - A maris komoly jelenetekre került
a' dolog azon helyeken, hol a' veszegyházk' iránt készülé-
k'k ismeret. Kétséges, valójána sikertelen a' szállítmány
számedékj' jó móddal valósítani, a' föld, hogy erzsákhoz

kellend nyilni az liten megörökítő elmei utágyozására. Igen sajnos volna, mert máris oly nyugtalansági szellemből kódik, hogy feletelebb kellemeiben következéseket vonhatnak maga után, ha kitörésre alkalmak fog adani, mit 'legesekkelyebb' ok is meghet, 's most már mellett bárhányi, hogy oly nagy sietéggel akarták hozzához a' veszegintezések. Az idegen követék is, kik azt leginkább sürgetik, hogy zavarban vanunk; út kezük látó, hogy n' török nemet meg igen messze ill a' felvilágosodásnak azon fokával, melyről neki olly ölköözüleg akarának adni. Aggodalommal útker üket be a' zenedlise jelencet, melyneknek veszélyeknek kell lenniük, mivel a' porta melyen hallgat. A' sinistramas azonban tanakozik, nem volna e jobb, a' veszegintezétek felhalásztai elhlanztani, mint szigorú rendszabályok által hozni be azokat. A' szultán ekközben szándékozta véghez akarja vinni, 's ujra egy rendelettel hosszú ki, hosszú szigorúnak parancsolást, hogy a' dígszegy elleni cédzsaláshoz hozzassanak be, 's valamennyi előforduló halászében minden ugy töriénjeik, mint más csúvait országukban.

A' dögész itt folyvást nagyobb aggódásnakat kezd
terjeszteni, amibőr naponként 4 — 5 esetnél több nem
tud magát elűi; n' elegendő nincs többle az arzenálisfalak között
orulva, hanem az egész városban elterjedett, 's az euro-
iák készül is már kenőt szállít meg, tulminál egy szolgán-
yint a' sardinián consul házából, és egy hajóselegnyet
Amici toscani briggen. (*Giornte del Lloyd austri.*)

Iezandria, majus' 20.

A' dögesz ít fölyvást nagyobb aggódalmakat kezd
írjesszenni, amiből eddig napokonként 4 — 5 esetnél több nem
ta magát elű; n' ragulya nincs többé az arzenálalakban közé
orulva, hanem az egész városban elterjedett, 's az euro-
iák kiszél, is már kenüt szállott meg, tulminál egy szolgán-
tartó a' sardinián consul hizában, és egy hajóslegényt
Amici toscanai brigeen. (*Giornale del Lloyd austriaco*)

szatvára, minden bővítséssel használva ne fordításuk. Egyébiránt sajnos ezett nekünk, ezen köz érdeklő cikkelyben is nyomoltunk azon literátori pajtasságzsemleinket,⁴ melyek Schödelnak critical's literaturkritikén mintel, legtöbb feléleppé óta, akadálytanulmányból helyezték. Kérdom ugyanis, mi akart Szu. ur mondanivaló ezzel: „Bajza volt legelső az író-kiadók között, ki alkalmazásában adott mindenre vonatkozóat, még az legkevésibb grammatot is honosította”⁵ honorálata, „s nem ünnepeyen, hanem elölgeszten megállapított rendszer szírénél, súr.”⁶ minthogy micsoda Magyarországon, hanem a legmagasabb kultílión is rendeddig fölülte kevés könyvkiadó volt egyszerűen könyvkiadó (is (mert hiszen a könyvirás és könyvkereskedelem nem mindig), ugyan micsoda érdeme lehet Bajza urának abban, hogy írók honoralataitól, melyről nincs beszége, nemzetiségeinket⁷ a literátorok emelkedéséhez következtetében, divatozott – hiszem magával Bajza urat, mielőtt valakit honosít volna, már és igen ilyenkor honosítja Károlyi István könyvnévomatát – nem mondóm, születte, hanem Szu. ur szerint is csak nagyobb rendszerekkel következetességgel folytatva gyakorolta? Vagy talán Bajza után a példájára már most mindenki kiindul minden kis cikkelyt sorolna? – Ez azt tarta, Bajza ur⁸ literátori érdemei illy alaplélekra és pajtasi dicsögtetésekre nem szorul. – A „magyar játékszíni krónika” az Atheneumban ex utóbbi két héten belül indítákkal összeszorul, „s hogy ez taváh is igy leend, értjük 45dk számában, hol ez mondhat: „összervezételeink különben is minden szerepkörrel csupán, hanem rögzítő hihákat, melyeknak minden előadásáikon elterjednek, fogjak érinteni.” – Ez exen összeszorulást a rövidítések Bajza urnak a színba⁹ igazságosáról lemondása, melyel egy időben esik, okozza, akkor e bánnásmóban nem sok hasznaigot¹⁰ súgyszeretetet, vagyis, gyenesen szíván, valóságos hasznaig¹¹ – s ügyezetetlenül, szűknek észre.

A Figyelemzében legjelentőbb eredmény a 'Tudományos Gyűjtemény' 1832-iki felvételi kiiratásának felfedezése.

A Természetben hazánk's népünk' keresztforrásainak ismétlő nézére érdekes cíkkely „a' házalók." A szépliteraturai sajnos Kunoss „nagylevelű lőhercsei" végeztetik.

Az Ismertetőnek író cikkelyei: „műnényezásról”, melyhez igen mecses fanyomat járul, és „a mezőgazdasági szolgálmányoztatása Szászországban”, melynek forrása nincsen megnevezve.

A Rajzolatok 46ik száma Saphir Pesten tartott humorisztikai felolvasásának sikerült fordítását kezdi meg. Szinte ezen ámában olvassuk a „pesti hírek” között, hogy Bajza ur e hónap

Itt nem örömett lettük annyi idő óta elvonatva, — más részről az új igazgatószágnál, — a' nekül hogy az adandó szindráborok legvilágosítása szeménedve (mert azt, ezint is nem egy ember, hanem műértőkből álló régiszerűségből állóval valósztanány intendő), ilyesik az irok 's talán a' színészek' egy részénél is bírhalásnága, mely B. ur igazgatására nem kevés homályt vetett. Nem mindenkinek adottat egy színestársaság cselekerőt önmányzása. Egy tudósokból, vagy halványbelélekkel álló egységhez köthetően igazgatót; amazokat a' legtöbb esetekben kapacitátni, emezek számára alkalmass szabályozást készítettek; de gyűművész-, egy színestársaságot kormányozzon valaki, hol mindenki tagjával, külön egezs magában's hol mégis minősük mutatványra *ralamenyben* erő- 's kedvetljes közrehatása várható! Itt az igazgatók számtalanorsz'a barátol, az esztetikol, a' ráhíról, a' cselszívőt kell játszani, a' nekül hogy kincsétet 's hitelet kocskázatlan, vagy az egyes tagokkal aratott családfelügyelésben bocsátóknak; 's ami szigorú elvezetés, és abályhoz ragaszkodás, mely a' gyakorlatban igen könnyen megesküdhető, önfeljegűséggel káriony hajtathatlanossága és hozzáterheltségeggel fajul el, itt ezekkel nem vezet. En például van vagyok győzölve, hogy ha Bajza ur több hajlékonysággal igazgatói lapináltattal bír, a' pesti magyar színház, mindjárt megitássakor, Rátonyiról 'nem veszti. — Ugy hiszem, a' peszteművöl községen 'köz' véleményét fejezzem ki, műidon az mondanak, hogy tek. Székelyről Móricz ur, valamint a' daljátek' igazgatására névre tek. Rosty Albert ur, mindenkor tulajdonnálkornak bírnak, illyék e' serdülő hazai művész-intézetet az oroszorsz' és 10képesedés' pályájára vezetni 'szón meg is tartani képesek, ugyanis, hogy ha e' részbeni fürározásukat a' kívánt siker nem szorulna, akkor őszinten 's egységesen ki kellene mondannak, hogy Pest egy hozzá lló magyar színházat még most fentára nem képes, és így, ha egy középpontú színház ügyét 'a magyarok ismeri, annak megalapításárol a' biztosításáról magasan nem beszélnek a' gondolkozásban.

A Regélyben semmi különös. — A Bonnűcész folyvárt a teljesebb tudósításokat közli a pesti ésvidéki magyar színházak alkalmadásáról. "S itt van talán helye, multkor igértem szerint egy nagy szál színláncra számíthatunk." — Először olvasható

„Egy pár szót szólalom azon újponnnyú kezek felett, míg szeretnék néhány pesszimista hírkörmök a' cédzulán is fel kezük megírni, hogy az elhiadás' jövedelmeiből ök is részesülnek. Bizonyos uraknak, kivétképpen, sőt kirekesztőleg liberalisoknak és hasznáknak akarnak tartani, e' részben utolsó' s' elődött argumentumán, a' következőkkel ezt megalvani?" Ha így helyesen, s' ez minden, miert szügyenéljük ezt megvalllani? Nem is szügyenéljük s' a beszél erről? Az a kérdés, ha illik e, ha szükséges e, cédzserű e, a' cédzulán mindenkor kiteneti, hogy a jövedelem mi irok is részesülünk, mit hiszen kiteneti erkölcsileg sem rossz is igy, szorosan véve, nem szügyenél? s' en épen névez azat mondjam, hogy az illyes cédzuláni kitétel sem illő, visszéges, nem cédzserű. Nem illő azért, mivel a' kérés' szinét viseli, mi mar magara a' színészre nézve is alacsony. Nem szükséges azért, mivel a' publicum az igazgatói hivatalbeliután úgy is indja, hogy az iró, mint illik, a' darab-díjelben bonyitos arányban részesül. Végre nem is cédzserű azért, mivel a' publicum az illyes kitételből általában nem magat nem kelvező körülmenyekben vagy egyáltalán nem adnahal a' haz' népes lángatásra - mi pedig a' csal' - kényszerítettük hagni min. Vörösmarty' Marótának dazori elszállására mutatás, a' melyben a' színészbenkben nedzse a'

